

כאייל תערוג

פרשת שבוע לעילוי נשמת אייל מבורך מוי"ט הי"ד

פרשת וירא / מיכל גייקוב, שהייתה מורה של אייל בישיבה התיכונית

בספר מיכה פרק ז' פסוק כ' כתוב שמידתו של אברהם היא מידת החסד: "תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת לאבתינו מימי קדם".

בספר בראשית, בפרשתנו פרשת וירא, אנו רואים רבות את החסד של אברהם:

- אברהם דואג ללוט אחיינו, שנותר יתום (בראשית י"ב), ואף פודה אותו משבי ארבעת המלכים (בראשית י"ד).
- אברהם מכניס אורחים למרות התנאים הקשים ששררו באותה עת - חום היום, סמוך לברית המילה שלו (בראשית י"ח).
- אברהם מנסה להציל את סדום במאמץ רב (בראשית י"ח).
- אברהם מתפלל לה' שירפא את בית אבימלך (בראשית כ').

ננסה להבין לעומק מהו החסד של אברהם. בפרשתנו אנו רואים את אברהם יושב בפתח האוהל למרות חום היום ולמרות הקושי שהוא חש לאחר ברית המילה. בנוסף, הוא רץ לקראת האורחים למרות שאין צורך לרוץ לקראתם. מוסיף הרב ברוך אפשטיין בפירושו "תוספת ברכה", שאברהם רץ לקראתם כיוון שכל כך שמח שהגיעו אורחים, שכן אנשים החלו להתרחק מהאוהל שלו, מפחד שישכנע אותם למול את עצמם גם כן, כמו שהוא עשה. בנוסף, אנו רואים מהפסוק "והשענו תחת העץ" שאברהם דאג שליד האוהל יהיה עץ, ככה יוכל לקבל את אורחים תחת צל העץ, שם יהיה להם נעים יותר מאשר בחום ששורר באזור. כלומר כל הזמן אברהם מסתכל קדימה כדי שיוכל לדאוג בצורה המיטבית לאורחיו.

אברהם ממשיך בחסד ומנסה להגן גם על מקום כמו סדום, וללמד זכות גם במקום שבו ההתנהגות הייתה שלא להכניס אורחים, שבמקום לעשות חסד הם פוגעים בכל איש זר. הוא ניסה לדאוג גם לאנשים שראו רק רע באחרים, והוא הצליח לראות בהם טוב.

וכאשר אבימלך נעשה חולה בגלל שלקח את שרה, אברהם מתפלל עליו ועל ביתו שיבראו ויחיו.

חשוב לראות שהחסד של אברהם לא נעשה מתוך חולשה – הוא נעשה בשמחה ובאהבה, בדאגה לעמו ולכלל בני האדם. גם כשלא היה צורך לדאוג לאחרים, הוא מחפש את הדרכים לדאוג לכלל. הוא עושה מעשי חסד מתוך דאגה למשפחתו, ולסביבתו.

כאייל תערוג

פרשת שבוע לעילוי נשמת אייל מבורך מוי"ט הי"ד

כך אני גם זוכרת את אייל כבחור תמיד שמח, תמיד מכניס אורחים, תמיד דואג לחבריו גם על חשבון הטובה שלו עצמו. תמיד ידע לעמוד מול כל עוול ולנסות לתקן, באמונה ובחיוך.

במסכת תענית דף ה' עמוד ב', אנו מוצאים את רבי יוחנן מעיר: "יעקב אבינו לא מת". התלמוד משיב בתדהמה מפתיעה: "וכי לשווא ספדו אותו, חנטו אותו וקברו אותו?" על כך השיב רבי יוחנן שהוא סומך על פסוק מן הנביא ירמיהו (ל': י"י) שנאמר: "וְאַתָּה אֵל תִּירָא עֲבָדֶי יַעֲקֹב ... כִּי הִנְנִי מוֹשִׁיעַךָ מִכְּחוֹק וְאֵת זֶרְעֶךָ מֵאֲרָץ שְׂבָיִם".

הפסוק, מציין רבי יוחנן, משווה את יעקב לבניו. כשם שהם חיים – כך גם הוא חי.

דברי רבי יוחנן מובנים אולי בצורה הטובה ביותר על פי ההסבר שהציע ה"תוספת ברכה", הוא מסביר שרבי יוחנן ביקש ללמד אותנו שנפטר, במובן ממשי ביותר, ממשך לחיות דרך אלו שחיהם נגעו, הושפעו ועוצבו על ידו. יעקב אבינו אכן נפטר פיזית לפני אלפי שנים, אך כל עוד כלל ישראל ממשך לשגשג, ללמוד תורה ולהיות מושפע מחייו - אז יעקב אבינו ממשך לחיות.

אולי זהו המשמעות של הביטוי: "תְּהֵא נְשָׁמְתוֹ צְרוּרָה בְּצִרּוֹר הַחַיִּים", שמתורגם בדרך כלל כ"תהא נשמת הנפטר צרורה בצרור החיים הנצחיים".

הרב מורגנשטרן זצ"ל העדיף לתרגם פסוק זה כך: "תהא נשמת הנפטר צרורה בצרור החיים – עם אלו מאיתנו שנותרו בחיים".

בכך שאנו זוכרים ומשלבים את ערכיו של אייל בחיינו – אהבתו לתורה, חסדו, דאגתו לכלל ישראל, לחבריו, לחייליו, למשפחתו, גמילות החסדים שלו, אהבת החיים שלו והערכתו לעולם היפה שהקדוש ברוך הוא העניק לנו – אנו, מכריו, משפחתו וחבריו, מעניקים לנשמתו קיום נצחי, לא רק בעולם הבא, אלא גם בעולם הזה.

יְהִי זְכָרוֹ בְּרוּךְ וְתֵהָא נְשָׁמְתוֹ צְרוּרָה בְּצִרּוֹר הַחַיִּים.

שבת שלום,

מיכל גייקוב